

Rybnik, 6 lutego 2024 r.

Piotr Kuczera

Prezydent Miasta Rybnika

Petycja

w sprawie wdrożenia nowej **kultury w ochronie, pielęgnacji zieleni i zarządzaniu zasobami przyrodniczymi** w granicach administracyjnych miasta Rybnika i utworzenia w tym celu **stanowiska koordynatora miejskiego do spraw zieleni**

Zmiany klimatyczne i sprawiedliwa transformacja naszego regionu to nowe, pilne wyzwania w zarządzaniu miastem. Doceniamy starania miasta w zakresie utworzenia *parku kulturowego* i podziwiamy sposób określenia miejsca przyrody w tym projekcie. Jednak fakt, że tuż przed ustanowieniem parku dochodzi na jego terenie do masowej wycinki drzew (teren II LO w Rybniku), budzi nasze oburzenie i źle świadczy o spójności działań Urzędu Miasta.

Dlatego, Szanowny Panie Prezydencie,

na podstawie artykułu 2 ust. 1, art. 2 ust. 2 pkt. 1 oraz art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r. zwracamy się z prośbą o utworzenie w naszym mieście **niezależnego stanowiska koordynatora miejskiego ds. zieleni**, odpowiedzialnego za **wprowadzenie we wszelkich działaniach na terenie miasta Rybnika nowej kultury postępowania w zakresie ochrony przyrody, pielęgnacji zieleni i zarządzania zasobami przyrodniczymi**. Osoba ta powinna koordynować działania poszczególnych jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta tak, by nie dochodziło do takich rażących niespójności, jak opisane we wstępie i zadbać o to, by we wszystkich rybnickich jednostkach gospodarczych i instytucjach stosowano te same proprzyrodnicze zasady.

Jednocześnie zarówno zmiany klimatyczne, jak i transformacja regionu wymagają zupełnie nowego podejścia do interaktywnej komunikacji Urzędu Miasta ze społeczeństwem. Miejski koordynator ds. zieleni również i w tym zakresie miałby mnóstwo zadań do realizacji.

Osoba na tym stanowisku powinna być **niezależna** od struktur i kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta, a zarazem współpracować z nimi w zakresie realizowanych przez nie zadań.

Uzasadnienie

Zieleń to nasz największy sojusznik w przystosowaniu miasta do postępujących zmian klimatycznych. Szczególnie ważne usługi świadczą dla nas drzewa — dają nam cień, obniżają temperaturę otoczenia, osłaniają przed wiatrem, dostarczają tlen, filtrują zanieczyszczenia powietrza, retencjonują wodę opadową, są ostoją bioróżnorodności, dają schronienie ptakom, ozdabiają otoczenie, mają pozytywny wpływ na samopoczucie ludzi. Wartość finansowa opisanych wyżej usług ekosystemowych jest możliwa do obliczenia i mogłaby być uwzględniana w budżecie jako zasoby posiadane przez miasto. Analiza finansowa tych wartości zapewne nie pozwoliłaby dopuścić do usunięcia drzew sprzed II Liceum Ogólnokształcącego. Są to wartości niemałe. Roczną wartość usług ekosystemowych niektórych drzew można zobaczyć w serwisie <https://drzewa.rybnik.pl>.

W uzasadnieniu chcielibyśmy przytoczyć jeszcze kilka istotnych zasad tej nowej kultury działań w zakresie ochrony przyrody, pielęgnacji zieleni i zarządzania zasobami przyrodniczymi — ponieważ zarówno zmiany klimatyczne, jak i sprawiedliwa transformacja wymagają szerokiej akceptacji tych zasad przez społeczeństwo. Bez tej akceptacji nie dopasujemy się do zmian klimatycznych i nie przeprowadzimy transformacji.

1. **Spełnienie reguły 3-30-300.** Każdy z nas wokół domu powinien widzieć minimum 3 drzewa. Teren osiedla, dzielnicy, miasta powinien mieć 30-procentowe pokrycie koronami drzew, a do większego terenu zielonego z infrastrukturą wypoczynkową nie powinno być dalej niż 300 metrów.
2. Mieszkańcy potrzebują **cienia od dorodnych, dużych drzew** z nieprzycinanymi koronami, a zabiegi pielęgnacyjne powinny być ograniczone do gałęzi i konarów zagrażających (w ocenie specjalisty, a nie robotnika z piłą). Powinien obowiązywać absolutny **zakaz wycinek drzew pod inwestycje** — nawet jeśli chodzi tylko o rozbudowę śmietnika pod jakimś domem.
3. Doprowadzenie we współpracy z nadleśnictwami do **uznania wszelkich lasów** w obrębie granic administracyjnych albo jako **lasów społecznych**, i/albo **ochronnych**, nie podlegających gospodarce leśnej na zasadzie rębni zupełnej. Zacząć trzeba natychmiast od terenów ważnych turystycznie i przyrodniczo — ścieżka rowerowa od stacji Stodoły do Pniowca, okolice Starej Bani czy inne miejsca do ustalenia z rybnickimi przyrodnikami.
4. Umożliwienie i promocja **działań społecznych** na terenach nieużytków i innych terenach kwalifikujących się do tzw. czwartej przyrody — tworzenie społecznych łąk kwietnych, lasów kieszonkowych oraz inne działania włączające takie tereny do zielonej tkanki miasta.
5. **Wdrożenie nowej kultury w ochronie, pielęgnacji zieleni i zarządzaniu zasobami przyrodniczymi** w granicach administracyjnych miasta Rybnika **u wszystkich dysponentów terenów zielonych w mieście**. Sposoby pielęgnacji drzew i zieleni w Rybniku nie mogą być dyktowane przez wykonawców dysponujących tylko narzędziami do cięcia i koszenia (efekt tych praktyk to uszkodzone trwale drzewa i wysuszone trawniki).

6. **Interaktywne działania z mieszkańcami miasta** w zakresie nowej kultury w ochronie, pielęgnacji zieleni i zarządzaniu zasobami przyrodniczymi w granicach administracyjnych miasta Rybnika — na przykład poprzez granty na zielone działania lokalnych grup nieformalnych. Promocja rybnickich pomników przyrody, aktywne społecznie wyszukiwanie i tworzenie nowych pomników przyrody.

Nie są to zadania łatwe do realizacji, stąd nasza propozycja powierzenia ich osobie posiadającej odpowiednią wiedzę, odpowiedzialnej, nieskrępowanej bieżącą działalnością urzędniczą.

Inne polskie miasta dostrzegły już potrzebę utworzenia i obsadzenia takiego stanowiska.

Koordynatora do spraw zieleni — zwanego też **ogrodnikiem miejskim** (choć naszym zdaniem ta nazwa zbyt zawęża i trywializuje zakres działania) — znajdziemy w dużych miastach, takich jak Warszawa, Toruń, Wrocław, Gdańsk czy Gdynia, ale także w Koninie, Wołominie, Bielsku-Białej, Kołobrzegu, Kaliszu, Skarżysku-Kamiennym i wielu innych miastach.

Mamy nadzieję, że Rybnik wkrótce dołączy do tego grona.